

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 26.2.2014.
COM(2014) 118 final

2014/0063 (NLE)

Prijedlog

PROVEDBENE ODLUKE VIJEĆA

o izmjeni Provedbene odluke 2013/463/EU o odobravanju programa makroekonomske prilagodbe za Cipar

OBRAZLOŽENJE

Dana 24. travnja 2013. na zahtjev Cipra za financijsku pomoć Europskog mehanizma za stabilnost (ESM) Vijeće guvernera ESM-a u načelu je odlučilo dodijeliti potporu za stabilnost Cipru te je odobrilo Memorandum o razumijevanju o posebnom uvjetovanju gospodarske politike (u daljnjem tekstu „MOR”), a Komisiji je odobrilo da ga u ime ESM-a potpiše. Dana 8. svibnja 2013. Vijeće guvernera ESM-a odobrilo je sporazum o financijskoj pomoći. Program makroekonomske prilagodbe usmjeren je na obnovu sigurnosti financijskog tržišta, ponovnu uspostavu stabilne makroekonomske ravnoteže i pomoć gospodarstvu da ponovno ostvari održiv rast.

Program makroekonomske prilagodbe za Cipar Vijeće je prvotno donijelo 25. travnja 2013. Odlukom 2013/236/EU. Nakon stupanja na snagu Uredbe (EU) br. 472/2013 program je ponovno donesen na temelju članka 7. stavka 2. Uredbe (EU) br. 472/2013 Provedbenom odlukom Vijeća 2013/463/EU. Istodobno Odluka 2013/236/EU stavljena je izvan snage.

U skladu s člankom 1. stavkom 2. Odluke 2013/463/EU, Komisija je u suradnji s Europskom središnjom bankom (ESB) i, po potrebi, s Međunarodnim monetarnim fondom (MMF) provela treći pregled radi procjene napretka provedbe dogovorenih mjera kao i njihove učinkovitosti te gospodarskog i društvenog učinka. Zbog toga bi program trebalo ažurirati u području reforme financijskog sektora, fiskalne politike i strukturnih reformi. U pogledu financijskog sektora, revidiranim MOR-om određuje se da komunikacijsku strategiju za plan aktivnosti za smanjenje kontrola kapitala i za provedbu strategije bankarskog sektora osmišljava zajednička radna skupina Ciparske središnje banke i Ministarstva financija. Osim toga, revidiranim MOR-om zahtijeva se pravovremeno izvješćivanje o procjenama banaka u pogledu mogućeg učinka nedavno uvedenih i predstojećih pravila Europske unije (EU) o kapitalnim zahtjevima i lošim kreditima na kapital, profitabilnost i omjer pokrića. Konačno, potrebno je dodati novi odjeljak o reformi pravnog okvira za restrukturiranje privatnog duga. U skladu s navedenim savjetima za politike potrebno je osnovati radnu skupinu radi procjene opsega registriranog ugovora o prodaji zemljišta za koje ne postoje dokazi o vlasništvu i radi davanja preporuka o tom pitanju. Potrebno je uspostaviti sveobuhvatan reformski okvir kojim se uspostavljaju odgovarajući stečajni postupci za poduzeća i fizičke osobe. Konačno, Zakonik o građanskom postupku i Pravila suda revidiraju se kako bi se osiguralo neometano i učinkovito funkcioniranje revidiranih okvira prisilne naplate i stečaja. U pogledu fiskalne politike, ciljani primarni deficit opće države za 2014. revidiran je na 1,8 % BDP-a. U području strukturnih reformi, revidiranim MOR-om uključuje se obveza provođenja prve faze reforme nacionalnog zdravstvenog sustava (NZS), uz prethodno utvrđivanje i donošenje cjelovitog plana aktivnosti NZS-a. Zahtijeva se i revizija politike utvrđivanja cijena i povrata troškova medicinskih proizvoda i usluga, uključujući one povezane s farmaceutskim rashodima. Nadalje, potrebno je uspostaviti odjel za privatizaciju. Osim toga, u revidiranom MOR-u sadržana je obveza Cipra da predstavi akcijski plan za rješavanje nedostataka utvrđenih u 2. fazi stručnog pregleda u okviru Svjetskog foruma o transparentnosti i razmjeni informacija u porezne svrhe Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD). Naposljetku, novim MOR-om zahtijeva se razvoj strategije rasta temeljene na konkurentskim prednostima Cipra kako bi se ciparskim tijelima vlasti pomoglo u pokretanju gospodarstva.

Predloženom odlukom osigurava se potpuna usklađenost između okvira višestranog nadzora Unije uspostavljenog Ugovorom o funkcioniranju Europske unije (UFEU) i političkih uvjeta na kojima se temelji financijska pomoć. Posebice, člankom 10. Uredbe (EU) br. 472/2013 propisuje se dosljednost u obvezama obavješćivanja i praćenja.

Prijedlog

PROVEDBENE ODLUKE VIJEĆA

o izmjeni Provedbene odluke 2013/463/EU o odobravanju programa makroekonomske prilagodbe za Cipar

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 472/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o jačanju gospodarskog i proračunskog nadzora nad državama članicama u europodručju koje imaju ili im prijete ozbiljne teškoće u pogledu njihove financijske stabilnosti¹, a posebno njezin članak 7. stavke 2. i 5.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Uredba (EU) br. 472/2013 primjenjuje se na države članice koje već primaju financijsku pomoć, uključujući iz Europskog mehanizma za stabilnost (ESM), u vrijeme njezina stupanja na snagu.
- (2) Uredbom (EU) br. 472/2013 određuju se pravila za odobravanje programa makroekonomske prilagodbe za države članice koje primaju financijsku pomoć, koja moraju biti u skladu s odredbama Ugovora o uspostavi ESM-a.
- (3) Nakon zahtjeva za financijsku pomoć ESM-a koji je Cipar podnio 25. lipnja 2012., Vijeće je 25. travnja 2013. Odlukom 2013/236/EU² odlučilo da Cipar mora dosljedno provoditi program makroekonomske prilagodbe.
- (4) Dana 24. travnja 2013. Vijeće guvernera ESM-a u načelu je odlučilo dodijeliti potporu za stabilnost Cipru te je odobrilo Memorandum o razumijevanju o posebnom uvjetovanju gospodarske politike (dalje u tekstu „MOR”), a Komisiji je odobrilo da ga u ime ESM-a potpiše.
- (5) U skladu s člankom 1. stavkom 2. Provedbene odluke 2013/463/EU, Komisija je u suradnji s Europskom središnjom bankom (ESB) i, po potrebi, s Međunarodnim monetarnim fondom (MMF) provela treći pregled radi procjene napretka provedbe dogovorenih mjera kao i njihove učinkovitosti te gospodarskog i društvenog učinka.
- (6) Zbog toga bi Odluku 2013/463/EU trebalo ažurirati u području reforme financijskog sektora, fiskalne politike i strukturnih reformi, posebice u pogledu i. osmišljavanja komunikacijske strategije od strane zajedničke radne skupine Ciparske središnje banke i Ministarstva financija u pogledu plana aktivnosti za smanjenje kontrola kapitala i provedbe strategije bankarskog sektora; ii. pravovremenog izvješćivanja o procjenama banaka o mogućem učinku nedavno uvedenih i predstojećih pravila EU-a o kapitalnim

¹ SL L 140, 27.5.2013., str. 1.

² Odluka Vijeća 2013/236/EU od 25. travnja 2013. upućena Cipru o posebnim mjerama za ponovnu uspostavu financijske stabilnosti i održivog rasta (SL L 141, 28.5.2013., str. 32.).

zahtjevima i lošim kreditima na kapital, profitabilnost i omjer pokrića; iii. osnivanja radne skupine radi procjene opsega registriranog ugovora o prodaji zemljišta za koje ne postoje dokazi o vlasništvu i radi davanja preporuka o tom pitanju; iv. reforme stečajnih postupaka za poduzeća i fizičke osobe; v. revizije Zakonika o građanskom postupku i Pravila suda kako bi se osiguralo neometano i učinkovito funkcioniranje revidiranih okvira prisilne naplate i stečaja; vi. revizije ciljanog primarnog deficita za 2014. na 1,8 % BDP-a; vii. provedbe prve faze reforme nacionalnog zdravstvenog sustava (NZS), uz prethodno utvrđivanje i donošenje cjelovitog plana aktivnosti NZS-a; viii. revizije politike utvrđivanja cijena i povrata troškova medicinskih proizvoda i usluga, uključujući one povezane s farmaceutskim rashodima; ix. uspostavljanja odjela za privatizaciju; x. predstavljanja akcijskog plana za rješavanje nedostataka utvrđenih u 2. fazi stručnog pregleda u okviru Svjetskog foruma o transparentnosti i razmjeni informacija u porezne svrhe Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD); xi. razvoja strategije rasta temeljene na konkurentskim prednostima Cipra kako bi se ciparskim tijelima vlasti pomoglo u pokretanju gospodarstva. Provedbom sveobuhvatnih i ambicioznih reformi u financijskom, fiskalnom i strukturnom području trebala bi se osigurati srednjoročna održivost ciparskog javnog duga.

- (7) Tijekom provedbe sveobuhvatnog paketa politika Cipra Komisija bi trebala davati dodatne savjete za politike i tehničku pomoć u posebnim područjima. Ako država članica na koju se primjenjuje program makroekonomske prilagodbe ima nedovoljne administrativne kapacitete, mora zatražiti tehničku pomoć od Komisije, koja u tu svrhu može sastaviti skupinu stručnjaka.
- (8) Pri pripremi, provedbi, praćenju i ocjenjivanju programa makroekonomske prilagodbe ciparska tijela vlasti morala bi, u skladu s postojećim nacionalnim pravilima i praksama, tražiti stajalište socijalnih partnera i organizacija civilnog društva,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Članak 2. Provedbene odluke 2013/463/EU mijenja se kako slijedi:

- (1) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Radi ponovne uspostave stabilnosti svojeg financijskog sektora Cipar i. nastavlja s provedbom restrukturiranja bankarskog sektora i sektora zadružnih kreditnih institucija, ii. nastavlja s jačanjem nadzora i regulacije, iii. provodi reformu okvira restrukturiranja duga i iv. u skladu sa svojim planom aktivnosti postepeno ukida kapitalna ograničenja, uz istovremenu zaštitu financijske sigurnosti. Programom se predviđaju sljedeće mjere i ishodi:

- (a) osiguranje pomnog praćenja stanja likvidnosti bankarskog sektora. Trenutačna ograničenja slobodnog kretanja kapitala (*inter alia*, ograničenja podizanja gotovine, isplata i transfera) pomno se prate. Cilj je primjenjivati kontrole samo tijekom razdoblja u kojem je to strogo potrebno radi smanjenja ozbiljnih rizika za stabilnost financijskog sustava. Provedba plana aktivnosti za postupno smanjenje mjere ograničavanja nastavlja se, uzimajući u obzir i stanje likvidnosti kreditnih institucija. Osmišljava se dobro usmjerena komunikacijska strategija u cilju redovitog priopćavanja informacija u pogledu navedenog plana aktivnosti i napretka ostvarenog pri provedbi strategije bankarskog sektora. Planovi financiranja i kapitalni planovi domaćih banaka koje se oslanjaju na financiranje središnje banke ili primaju državnu potporu

realistično odražavaju očekivano razduživanje bankarskog sektora i postupno ublažavanje mjera ograničavanja te umanjuju ovisnost o posuđivanju od središnjih banaka, izbjegavajući pritom rasprodaju imovine po pre niskim cijenama i kreditnu krizu;

- (b) prilagodba minimalnih kapitalnih zahtjeva, uzimajući u obzir pokazatelje ocjene bilance i testa otpornosti u cijelom EU-u;
- (c) osiguravanje službenog odobrenja svakog plana restrukturiranja u skladu s pravilima o državnim potporama prije nego što se državna potpora pruži. Banke s nedostatkom kapitala mogu, ako ostale mjere nisu dovoljne, zatražiti dokapitalizacijsku potporu od države u skladu s postupcima pružanja državne potpore. Banke za koje postoje planovi restrukturiranja izvješćuju o napretku provedbe tih planova;
- (d) osiguravanje stvaranja operativnog kreditnog registra i, po potrebi, izmjene postojećeg regulatornog okvira u vezi s umanjnjem vrijednosti imovine i rezerviranja te u vezi s postupanjem sa zalogom rezerviranja i donošenja pravila EU-a o kapitalnim zahtjevima i lošim kreditima;
- (e) ublažavanje ograničenja u vezi s oduzimanjem zalogu. Uz navedeno u pripremi je i zakonodavstvo na temelju sveobuhvatnog reformskog okvira kojim se uspostavljaju odgovarajući stečajni postupci za poduzeća i fizičke osobe te osigurava neometano i učinkovito funkcioniranje revidiranih okvira prisilne naplate i stečaja. Nadalje, nakon reforme novi pravni okvir za restrukturiranje duga privatnog sektora revidira se i, po potrebi, utvrđuju dodatne mjere;
- (f) provedba strategije za buduću strukturu, funkcioniranje i održivost sektora zadružnih kreditnih institucija, kako je predvidjela Ciparska središnja banka u konzultaciji s Komisijom, ESB-om i MMF-om;
- (g) jačanje praćenja zaduženosti korporativnog sektora i sektora kućanstava te uspostava okvira za ciljano restrukturiranje duga privatnog sektora radi olakšavanja novog posuđivanja i smanjenja kreditnih ograničenja. Politike i prakse banaka u području upravljanja zakašnjelim plaćanjima revidiraju se, a Direktiva o upravljanju zakašnjelim plaćanjima i Kodeks ponašanja po potrebi se izmjenjuju. Ne uvode se administrativne mjere kojima se utječe na utvrđivanje bankovnih kamatnih stopa;
- (h) daljnje jačanje okvira za suzbijanje pranja novca te provedba akcijskog plana kojim se osigurava primjena poboljšanih praksi u pogledu temeljite provjere klijenata i transparentnosti poslovnih subjekata, u skladu s najboljom praksom;
- (i) ugradnja testa otpornosti u redoviti eksterni nadzor banaka;
- (j) uvođenje obveznih zahtjeva za otkrivanje podataka kako bi se osiguralo da banke redovito izvješćuju vlasti i tržište o napretku u restrukturiranju svojeg poslovanja;
- (k) osiguranje provedbe mjera restrukturiranja kojima se pojačava održivost zadružnog kreditnog sektora nakon uspostave pravnog okvira za novu upravljačku strukturu za upravljanje državnim udjelima u sektoru; i
- (l) osiguranje revizije Direktive o upravljanju u kojoj se, između ostalog, određuje uzajamno djelovanje između odjela banaka za unutarnju reviziju i nadzornika banaka.”

- (2) Stavak 7. zamjenjuje se sljedećim:
- „7. U 2014. ciparska tijela vlasti u potpunosti provode trajne mjere uključene u Zakon o proračunu iz 2014. koje iznose najmanje 270 milijuna EUR. Osim toga, osiguravaju potpunu provedbu konsolidacijskih mjera donesenih od prosinca 2012.”
- (3) Umeće se sljedeći stavak:
- „7.a. U pogledu fiskalne politike u razdoblju 2015. – 2016. ciparska tijela vlasti održavaju saldo opće države u skladu s putem prilagodbe, poštujući Preporuku o postupku za prekomjerni deficit.”
- (4) Stavak 8. mijenja se kako slijedi:
- (a) podstavak (a) zamjenjuje se sljedećim:
- „(a) po potrebi, daljnje reforme mirovinskog sustava u općem i javnom sektoru radi osiguranja dugoročne održivosti mirovinskog sustava, istodobno osiguravajući dostatnost mirovina;”
- (b) podstavak (e) zamjenjuje se sljedećim:
- „(e) razradu programa radi stvaranja solidnog sustava korporativnog upravljanja za poduzeća u vlasništvu države ili polujavna poduzeća te donošenje plana privatizacije kojim se pomaže poboljšanje ekonomske učinkovitosti i obnovi održivosti duga;”
- (5) Stavci 10. do 13. zamjenjuju se sljedećim:
- „10. Cipar osigurava provedbu dogovorenih mjera za rješavanje prepoznatih nedostataka svojih aktivacijskih politika. Cipar poduzima hitne mjere radi stvaranja mogućnosti za mlade ljude i poboljšanja njihovih izgleda za zapošljavanje u skladu s ciljevima Preporuke Vijeća o uspostavi jamstva za mlade³. Osmišljavanje mjera usmjerenih na mlade i njihova provedba te upravljanje njima dobro se integriraju unutar šireg sustava aktivacijskih politika i usklađuju s reformom sustava socijalne skrbi i dogovorenim proračunskim ciljevima.
11. Cipar je spreman donijeti sve daljnje potrebne izmjene zakonodavstva specifičnog za sektore kako bi se u cijelosti provela Direktiva 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁴. Ciparska tijela vlasti nastavljaju s poboljšanjem funkcioniranja reguliranih zanimanja. Okvir za tržišno natjecanje poboljšava se jačanjem funkcioniranja nadležnog tijela za tržišno natjecanje i jačanjem neovisnosti i ovlasti nacionalnih regulatornih tijela.
12. Cipar osigurava smanjenje broja neriješenih predmeta u vezi s izdavanjem vlasničkih listova, poduzima mjere za ubrzanje brisanja teretovnica s vlasničkih listova koji se prenose pri kupnji nepokretne imovine te određuje rokove za izdavanje građevinskih dozvola i vlasničkih listova.
13. Cipar mijenja pravila o prisilnoj prodaji imovine pod hipotekom i dopušta privatne dražbe u najkraćem mogućem roku. Sudski postupci ubrzavaju se, a neriješeni sudski predmeti rješavaju se do kraja programa. Cipar poduzima inicijative za jačanje konkurentnosti svojeg sektora turizma provedbom konkretnog akcijskog

³ Preporuka Vijeća od 22. travnja 2013. o uspostavi jamstva za mlade (SL C 120, 26.4.2013., str. 1.).

⁴ Direktiva 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o uslugama na unutarnjem tržištu (SL L 376, 27.12.2006., str. 36.).

plana koji vodi do postignuća mjerljivih ciljeva koji su prepoznati, *inter alia*, u revidiranoj strategiji turizma za razdoblje 2011. – 2015. Cipar provodi strategiju politike zrakoplovstva koja vodi do prilagodbe ciparske vanjske politike zrakoplovstva, uzimajući u obzir vanjsku politiku i sporazume EU-a u području zrakoplovstva, uz istovremeno osiguranje dovoljnih zrakoplovnih veza.”

(6) U stavku 14. podstavak (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) sveobuhvatnog prikaza regulatornog režima i organizacije tržišta za restrukturirani energetska i plinski sektor, uključujući odgovarajući prodajni okvir za opskrbu *off-shore* plinom usmjeren na maksimiziranje prihoda; i”

(7) Stavak 15. zamjenjuje se sljedećim:

„15. Cipar tijekom programskog razdoblja Komisiji podnosi ažurirani zahtjev za tehničku pomoć. U zahtjevu se određuju i navode područja za tehničku pomoć ili savjetodavne usluge koje ciparska tijela vlasti smatraju nužnima za provedbu programa makroekonomske prilagodbe.”

(8) Dodaje se sljedeći stavak:

„16. Pri izradi sveobuhvatne i usklađene strategije rasta kojom bi se omogućilo pokretanje gospodarstva, Cipar u svoj nacionalni institucionalni okvir uključuje jačanje učinka postojeće javne uprave, reformu upravljanja javnim financijama, druge obveze u pogledu ciparskog programa makroekonomske prilagodbe i odgovarajuće inicijative EU-a, uzimajući u obzir Sporazum o partnerstvu za provedbu europskih strukturnih i investicijskih fondova.”

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Republici Cipru.

Sastavljeno u Bruxellesu

*Za Vijeće
Predsjednik*